

LOKALA KULTURHUS – ETT EFFEKTIVT SÄTT ATT FRÄMJA KULTUR I LUND

Kommunens ansträngda ekonomi innebär ett ständigt orosmoln för Lunds kultur- och fritidsverksamheter. Genom att etablera lokala kulturhus på väl inarbetade mötesplatser så kan man tillvarata den kompetens som finns i byar och stadsdelar samtidigt som kulturen förs närmare lundaborna. Dessutom kan lokala kulturhus innebära en betydande kostnadseffektivisering av kommunens kultur- och fritidsverksamheter.

Bakgrund

En fråga som diskuteras från och till i Lund är huruvida kommunen bör ha ett kulturhus eller inte. Ofta handlar diskussionen om kulturhusets eventuella läge, hur mycket ett kulturhus ska få kosta, om någon befintlig lokal kan användas eller om man ska bygga nytt. I väntan på att den här frågan får sin lösning så vill vi rikta uppmärksamhet mot den kultur- och fritidsverksamhet i Lunds kommun som redan existerar. Miljöpartiet ser gärna ett centralt beläget kulturhus – men varför inte i första hand bygga på resurser vi redan har till vårt förfogande?

Kulturen i Lund lever

En blandning av kommunala, ideella och professionella aktörer ger Lunds kulturliv en imponerande bredd. På klassiska kulturinstitutioner som Mejeriet och Hemgården blandas alla möjliga kulturuttryck när amatörer och professionella kulturarbetare samsas under samma tak. På Östra Torn håller föreningen Tösabidarna skejtskola för fritidsgårdens barn. Veberöds bibliotek har med stor framgång genomfört självbetjäning genom meröppet på helg- och kvällstid. På Fäladsgården arbetar lärare, fritidsledare och bibliotekarier tillsammans för att erbjuda de boende på Norra Fäladen ett rikt och brett kulturutbud. Samverkan är A och O.

Ny kultur – nya krav på kommunen

Hur ”kultur” ska definieras beror helt på sammanhang och vem man frågar. Kommunen måste bejaka alla kulturaktiviteter på ett sätt som främjar såväl nya som traditionella kulturuttryck. När förutsättningarna och formerna för kultur- och fritidsutövande förändras så ställs också nya krav på de kommunala verksamheterna. Kreativt nytänkande kräver en dynamisk kommunal organisation och kommuninvånarnas möjligheter till kreativa aktiviteter får inte vara begränsade till kontorstid. Lundaborna måste själva få avgöra när och under vilka former som de väljer att ägna sig åt kultur.

Skapa lokala kulturhus!

Vi vill att skol- och folkbibliotek i kommunens byar och stadsdelar utvecklas till lättillgängliga lokala kulturhus. Modellen som tillämpas på Fäladsgården och som bygger på öppna dörrar mellan de berörda verksamheterna bör utvecklas och tillämpas brett i hela kommunen.

Involvera kultur- och fritidsförvaltningen i planeringen när man bygger nytt. Mötesplats Klostergården inbegriper t.ex. bland annat planer på biblioteks- och fritidsverksamheter i gemensamma lokaler. Genom att inkludera kultur- och fritidsförvaltningen redan i planeringsstadiet av vad som kan bli ett lokalt kulturhus på Klostergården så kan kommunens spetskompetens och resurser utnyttjas optimalt. Tänk kultur från början!

De lokala kulturhusen ska fokusera på kultur och lärande för barn och unga. Genom att skapa ett gemensamt utrymme för exempelvis skola, kulturskola, bibliotek, fritidsgård och träffpunkter för äldre så möjliggörs möten mellan olika åldersgrupper på ett naturligt sätt.

Några större nybyggnationer krävs inte eftersom biblioteken utgör väletablerade mötesplatser i befintliga lokaler. Däremot måste biblioteken kompletteras med speciallokaler för scenkonst, musik, bild, bio, teater, dans och föredrag eller medborgarstämmor.

Biblioteken står dessutom inför stora utmaningar i en alltmer digital värld. Efterfrågan ökar på e-böcker vilket kan leda till att bibliotekens ytor för tryckt litteratur minskar till förmån för att biblioteket som mötesplats får en allt centralare roll. Med hänsyn till vad den pågående översynen av kommunens medborgarkontor resulterar i så bör man även undersöka vilka möjligheter till medborgardialog som lokala kulturhus kan ge upphov till.

I det lokala kulturhuset är meröppet norm

Vi vill vidare att tillgängligheten till de lokala kulturhusen ska ta intryck av de påvisat positiva erfarenheterna från Veberöd med meröppet bibliotek. Kommunen bör pröva om meröppet eller självbetjäning går att tillämpa också inom andra kultur- och fritidsverksamheter. Det borde vara möjligt för teatergrupper, invandrarföreningar, körer, LAN-sällskap, rockband och konstnärer att vistas utnyttja våra gemensamma resurser även på kvällar och helger. Samtidigt får meröppet aldrig ersätta dagtidspersonal utan snarare fungera som ett kvalitetshöjande komplement.

Mer samverkan inom och utom kommunen för bättre resultat

Kulturskolan, fritidsklubbar och fritidsgårdar, nationer, universitet och studentföreningar, liksom redan nämnda Mejeriet och Hemgården. Alla är de exempel på kulturaktörer som bör ingå i det kulturnätverk med kommunen som naturlig centralpunkt och där de lokala kulturhusen fungerar som givna arenor för kulturella möten.

Kommunens kultur- och fritidsverksamheter måste ges mandat till närmare samverkan med andra förvaltningar i kommunen. Vidare måste Kultur och Fritid ges möjligheter till förutsättningslöst samarbete med andra kommuner och externa kulturaktörer. De positiva effekter som det specifika kulturprojektet möjliggör för lundaborna ska vara huvudsaken, inte huruvida kulturen t.ex. har producerats i samarbete med aktörer utanför kommunens gränser. Principen ska dock även fortsättningsvis vara att kommunens resurser alltid ska komma Lunds kommuninvånare till nytta i första hand.

Ge lundaborna ansvar och möjligheter

Målet med att skapa lokala kulturhus är att samordna och utnyttja befintliga resurser på ett förnuftigt sätt som leder till mer kultur för fler barn och unga i kommunens samtliga delar. Kommunens roll ska vara att erbjuda rum och ytor, platser att vara på. Form och innehåll avgörs av kulturutövarna själva.

Satsa på utredning och analys – få mångfald tillbaka

Kulturområdet står som sagt inför stora förändringar. För att kunna möta de utmaningar som förändringarna för med sig krävs ett noggrant uppföljnings- och utvärderingsarbete. Kultur- och fritidsförvaltningen har identifierat en rad verksamhetsområden i behov av utredning. Förvaltningen saknar dock i nuläget politiska uppdrag såväl som resurser för att kunna utreda det kommunala bidragssystemet, Kulturskolans ekonomi och arbetssätt eller Stadshallens verksamhetsuppdrag för att ta några exempel.

Vi behöver avsätta extra medel för att förvaltningen ska kunna arbeta med kulturfrågor på ett framgångsrikt sätt. Om inte så kommer Lunds kulturutbud att minska och de kommunala kulturverksamheterna urholkas.

Med anledning av ovanstående yrkar vi

att ge kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna för lokala kulturhus i enlighet med motionens intentioner.

Petter Forkstam (mp)

Peter Bergwall (mp)